

	PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ	RED	04
		DATA:	21.01.2016
		Pag.1/16	

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

IP UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
«NICOLAE TESTEMIȚANU»

Programa
de educație continuă în
PSIHIATRIE, NARCOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE MEDICALĂ

CATEDRA Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

Denumirea cursului Metode contemporane de tratament psihoterapeutic

Codul cursului -

Tipul cursului: perfecționare tematică

Numărul total de ore 100

Chișinău 2017

COORDONAT

Ministrul Sănătății al RM

20

APROB

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”

06

20

17

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului Metodic Central din „12” 05 20 17

proces verbal nr. 3

Secretarul Consiliului Metodic Central

USMF „Nicolae Testemițanu”

L. Ghiaburu

ședința Comisiei Metodice de Profil Neurologie, Neurochirurgie, Psihiatrie, Psihologie medicală și Neuropediatrie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie

«Nicolae Testemițanu» din Republica Moldova

din 18.05 2017 proces verbal nr. 3

Președintele Comisiei Metodice de Profil

dr. hab. șt. med., profesor universitar,

Academician AȘ RM

Stanislav Groppa

Stanislav Groppa

ședința catedrei Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

din 13.03. 2017 proces verbal nr. 16

Șef catedră

dr. hab. șt. med., profesor universitar

A. Nacu

A.Nacu

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

programa a fost elaborată de colectivul de autori: d.h.ș.m., profesor universitar A.Nacu; d.h.ș.m., profesor universitar M.Revenco; d.ș.m., conferențiar universitar I.Coșciug.

1. Scopul disciplinei

Tulburările care presupun intervenții psihoterapeutice sunt extrem de răspândite, pot fi utilizate în tratamentul tulburărilor nevrotice, psihosomatice, în cadrul depresiilor. Varietatea importantă a metodelor de psihoterapie necesită familiarizarea profundă cu cele mai utilizate. Aplicarea corectă a metodei psihoterapeutice poate fi baza eficacității tratamentului patologiilor atât de nivel nevrotic, cât și a celor psihotice.

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei

Obiectivele de formare în cadrul ciclului dat presupun

1. Cunoașterea variantelor de psihoterapie.
2. Aplicarea diferențiată a metodelor terapeutice în funcție de patologie.
3. Aplicarea diferențiată a metodelor terapeutice în funcție de vârstă.
4. Aplicarea diferențiată a metodelor terapeutice în combinație cu alte metode de tratament.

III. Conținutul de bază al cursului

Planul tematic

de studii a medicilor la cursul:

„METODE CONTEMPORANE DE TRATAMENT PSIHOTERAPEUTIC ”

Pentru medici psihoterapeuți, care activează în sistemul MS

PT , durata 0,64 lună, nr de ore 100 și de arătat

<i>Nr d.o.</i>	<i>Denumirea temei</i>	<i>ore</i>				<i>TOTAL</i>
		<i>cursuri</i>	<i>stag.clin</i>	<i>seminare</i>	<i>exam</i>	
1.	Obiectul psihoterapiei. Direcțiile de bază a psihoterapiei. Clasificarea metodelor de psihoterapie	2	2	2		6
2.	Concepția despre personalitate.	2	5	2		9
3.	Noțiuni despre etiologia, patogeneza și clinica stărilor nevrotice. Conceptele psihanalitice (Freud).	2	4	2		8
4.	Tulburări psihosomatice. Psihodiagnosticul.	6	2	2		10
5.	Teoriile comunicării. Direcția și structura procesului curativ în funcție de varianta de psihoterapie	2	4	4		10
6.	Psihoterapia sugestivă. Hipnoza clasică și cea Eriksoniană, auto trainingul	2	6	6		14
7.	Psihoterapiile cognitiv-comportamentale	6	6	6		18
8.	Psihanaliza	2	6	3		11
9.	Psihoterapia în cadrul diferitor boli.	2	6	2		10
10.	Examen				4	4
	TOTAL	26	41	29	4	100

IV. Programa de educație continuă

<i>Nr d.o.</i>	<i>Conținutul programei</i>
1	Obiectul „psihoterapie”, aspecte istorice. Psihoterapia ca metodă de tratament. Metodele contemporane de psihoterapie. Noțiuni despre sugestie, hipnoză, terapii cognitiv-comportamentale, psihanaliză.
2.	Metode de psihoterapie. Organizarea procesului de tratament. Psihanaliza clasică. Teoria complexelor a lui Adler. Sociometria și psihodrama lui J.Moreno. Sugestia. Autotrening. Terapiile cognitive-comportamentale. Psihoterapia psihanalitică
3.	Aspecte motivaționale a personalității. Definirea și caracteristicile personalității. Etapele de structurare a personalității. Interacțiunile familiale ca factor esențial de structurare a personalității.
4.	Concepția evoluției personalității. Fazele de evoluție a personalității. Perioadele de criză. Teoriile evoluției personalității.
5.	Aspecte psihologice a vârstelor. Crizele evolutive Particularitățile dezvoltării copilului în funcție de perioadele evolutive (fazele orală, anală, oedipiană, de latență, pubertară). Particularitățile psihologice a persoanelor în etate.
6.	Noțiuni despre conflictul nevrotic și psihogeneza stărilor nevrotice Teoria evoluției psihice generale. Noțiuni despre stadiile de evoluție a sexualității și tipurile genetice de caractere. Noțiuni despre conflictul psihologic
7.	Evoluția stărilor nevrotice, concepția lui Freud despre nevroze.
8.	Tulburările psihosomatice. Noțiuni despre depresie somatizată. Psihosomatica psihanalitică.
9.	Problemele psihologice ale familiei; Familia ca mediu microsocial. Tipurile de dereglări a funcționării. Particularități de personalitate ca factor de dereglare a funcționării membrilor familiei. Comunicarea disfuncțională în familie. Dereglarea mecanismelor de integrare în familie. Dereglarea structurii și rolurilor în familie. Terapiile familiale (sistemice, psihanalitice).
10.	Teoria comunicării Partea perceptivă a comunicării (a vedea și a înțelege). Partea informativă a comunicării. Barierele de neînțelegere și depășirea lor. Partea interactivă a comunicării. Poziția în comunicare. Situația și acțiunea. Stilurile de comunicare: rituală, manipulativă, umanistă.
11.	Direcția psihanalitică. Noțiuni despre ”apărare”, ”transfer”, ”rezistență”. Conflict intrapsihic.
12.	Direcția comportamentală în psihoterapie. Noțiuni de psihoterapie cognitiv-comportamentală, scopurile variantelor acestor terapii.
13.	Probleme psihologice în psihiatria infantilă și juvenilă Perioadele de dezvoltare a copilului și adolescentului. Diferențierea sexului și vârstei. Simptomatologia caracteristică anumitor variante și particularitățile manifestărilor maladiilor psihice la diferite vârste. Rolul familiei și a anturajului.

14.	Psihodiagnostica clinică Metode de observație, auto-observație, interoaspecția, biografică. Metoda experimentală, metoda testelor , clasificarea testelor. Metode proiective. Metoda chestionarelor.
15.	Psihoterapia familială. Rolul psihoterapiei familiale în corecția relațiilor interpersonale. Etapele psihoterapiei de familie și formele acesteia.
16.	Hipnoza clasică și Eriksoniană Date istorice despre hipnoza ca metodă de tratament. Metode de apreciere a sugestibilității (hipnabilității). Metode de hipnotizare și scoaterea din starea hipnotică. Sfera de aplicare a terapiei prin hipnoză. Durata tratamentului. Efecte nedorite. Hipnodroma.
17.	Hipnoza clasică și Eriksoniană Construcția raportului : componenta fizică și psihologică de asociere la pacient. Modelul de bază a hipnozei. Utilizarea imaginilor. Limbajul hipnozei Eriksson. Tratamentul hipnotic.
18.	Bazele psihanalizei clasice și metodele de utilizare Cadrul, noțiuni de transfer, rezistență, interpretație. Dinamica curei psihanalitice. Indicații. Psihoterapie psihanalitică. Cadrul, frecvența. Structura personalității. Prima și a doua topică. Fazele de dezvoltare a personalității. Conceptele de bază
19.	Bazele psihanalizei la copii Particularitățile psihanalizei la copii. Variantele de cadru. Utilizarea jocului, desenului. Transferul în situația analitică. Identificările. Manifestările rezistenței la copii. Interpretațiile la copii. Indicațiile și contraindicațiile.
20.	Ghestalterapia Figura și fonul, homeostaza și echilibrul, sinele și autoactualizarea. Frustrarea și manipularea în ghestalt. Agresia, asimilarea și introecția. Suprimarea emoțiilor. Stările nevrotice. Tehnica terapiei, conștientizarea. Simpatia și frustrarea. Stimularea fanteziei.
21.	Psihoterapia psihanalitică de grup Dinamica de grup. «Aparatul psihic grupal» R.Kaes. Concepția lui T.Burrow (SUA), W.Bion și «Matrița grupală» S.H.Faulkes (Marea Britanie). D.Anzieu și cei cinci organizatori psihici inconștienți ai vieții grupului: fantasmul individual, imago, fantezmele originale, complexul Oedip, imaginea corpului propriu. Terapiile familiale psihoanalitice. Grupele de părinți.
22.	Autotreinul Autotreinul ca metodă psihoprofilaxie și psihoigienă. Elementele de bază a autotreinului. Rolul lui Schultz J. Treptele autotreinului. Exercițiile de bază în autotrein și forme de autosugestie. Ramurile de utilizare a autotreinului.
23.	Artterapia Artterapia ca metodă psihoterapeutică. Noțiunea de “acțiune a sufletului” asupra «manifestărilor corporale». Teoria A.Iarotki despre boală. Folosirea artei ca factor de tratament. Variantele de petrecere a artterapiei. Rolul psihoterapeutului în procesul artterapiei. Particularitățile de petrecere și organizarea artterapiei
24.	Psihoterapia în cadrul diferitor boli: tulburări sexuale, stări de criză, boli neurologice, oncologice, bătăeli, boli somatice, alcoolism, nevrotice, stări bordline.

V. Bibliografia recomandată:

- A. Obligatorie

1. Тополянский В.Д. , Струковская М.В., - Психосоматические расстройства. М., 1985.
2. Nacu A.G. Corelțiile psihosomatice la etapa contemporană. Curier medical 1998.
3. Dan Prelipceanu. Tratat de sănătate mintală. Vol.I. București, Editura Radu Mihailescu Enciclopedică, 2000, 620 p.
4. G.Ionescu. Psihoterapie. București, Editura științifică , 1990, 326 p.
5. M.Șelaru. relaxarea. Culegere de texte tehnici și metode. Iași. Ed. P.Boișteanu. Psihomnia, 2000, 237 p.
6. Georgescu M.J. - Psihiatrie. Ghid practic (1998). 231-245.
- 12.Manual psihologie și psihopatologie clinică generală; Rene Roussillon, C. Chabert, A. Ciccone, A. Ferrant, N. Georgieff, P.Roman; 2010; 786p.
- 13.Teoria psihanalitică a nevrozei; Otto Fenichel; 2013, 719p.
- 14.Glen O., Gabbard. Tratat de psihiatrie psihodinamică; 2007, 670p.
15. Cornuțiu G. Bazele psihologice ale practicii medicale. Ediția a III-a. Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea 2003, 245 p.
- 15.Dafinoiu I. Personalitatea. Metode calitative de abordare. Observația și interviul. București, Polirom, 2005, 240 p.
- 16.DANIEL, D (2006) Psihologie clinica si psihoterapie. Fundamente, Ed. Polirom.
- 17.DANIEL, D (2006) Tratat de psihoterapii cognitive si comportamentale, Ed. Polirom.
- 18.DANIEL, D (2006) Metodologia cercetarii clinice. Fundamente, Ed. Polirom
- 19.ENĂCHESCU, C (2003), Tratat de psihanaliză si psihoterapie, Editura Polirom Iași.
- 20.ENĂCHESCU, C (2005), Tratat de psihopatologie, Editura Tehnică, București.
- 21.HOLDEVICI, I (1996), Elemente de psihoterapie, Editura ALL
- 22.HOLDEVICI, I 2005, Psihoterapia cognitiv comportamentala - Managementul stresului pentru un stil de viata optim
- 23.HOLDEVICI, I 2008, Ameliorarea performantelor individuale prin tehnici de psihoterapie
- 24.HOLDEVICI, I 2007, Strategiile psihoterapiei cognito-comportamentale
- 25.HOLDEVICI, I 2004,Hipnoterapia - teorie si practica, Ed. Dual Tech
- 26.Holdevici Irina, Crăciun Barbara Psihoterapia tulburărilor emoționale. Ed. Trei, 2015, 350 p.
- 27.Kaplan & Sadock Manual de buzunar de psihiatrie clinică (ediția a treia revizuită). Traducere din engleză. București, ed. Medicală, 2009, 558 p.
- 28.Psihoterapia experențială – o paradigmă a autorestructurării și dezvoltării personale, București 1997.
- 29.Elemente de psihoterapie integrativă, Dafinoiu I., Iași 2000.
- 30.Psihosomatica și psihoterapia., Iași 1995.

31.Științele comportamentului uman. Aplicații în medicină, Popa-Velea, O. Editura Trei, București; edițiile 2010, 2013, 2015

B. Suplimentară

7. Бехтерев В.М. Избранные произведения. М., 1954.
8. Буль П.И. Основы психотерапии. Медицина, 1974.
9. Варшавский К.М. Хипносуггестивная терапия. Ленинград, 1973.
10. Иванов Н.В. Вопросы психотерапии функциональных сексуальных расстройств. Медицина, М., 1966.
11. Карвасарский В.Д. Психотерапия. М., 1985.

VI. Metode de predare

Curs de prelegeri, examen, susținere referat, seminar

VII. Metode de evaluare

Teste, examen, susținere referat

VIII. Limba de predare

română

RECENZIE

asupra planului tematic de studiu și programei analitice la modulul

«Metode contemporane de tratament psihoterapeutic»

Planul tematic de studii și programa analitică a modulului «Psihoterapie» cuprinde toate compartimentele necesare pentru medicul psihoterapeut. Sunt prezentate variantele cele mai importante de psihoterapii. O atenție deosebită este acordată variantelor contemporane cognitiv-comportamentale și psihanalitice. Deosebită atenție se atrage particularităților de tratament a patologiilor psihice la adulți și copii, în special a celor de nivel nepsihotic.

Programul poate fi apreciat ca pozitiv, conține toate compartimentele stipulate în planul tematic și corespunde cerințelor actuale de formare continuă a psihoterapeuților.

Este important de menționat că sunt descrise posibilitățile psihoterapeutice în patologii de nivel psihotic. Psihoterapiile familiale, importanța cărora nu poate fi pusă la îndoială, își au oglindirea detaliată în programul de predare.

Professor universitar

Mircea Revenco

RECENZIE

asupra planului thematic de studiu și programei analitice la modulul
« Metode contemporane de tratament psihoterapeutic »

Psihoterapia reprezintă un compartiment deosebit al tratamentului în psihiatrie, deoarece ponderea maladiilor psihice nepsihotice (țintă de bază a metodelor psihoterapeutice) au o răspundere extrem de largă. Mai mult, anume aspectul de comunicare, de susținere a eforturilor personalității, sunt apreciate în practica psihoterapeutică. Cunoașterea metodelor de psihoterapie și aplicarea lor este necesară tuturor specialiștilor din domeniul sănătății mintale.

În programa analitică a modulului «Psihoterapie» accentul este pus anume pe aceste aspecte.

În acest sens sunt prezentate larg particularitățile aplicării psihoterapiilor în diferite patologii psihice, somatoforme și somatogene.

O atenție deosebită este acordată aspectelor terapeutice, a variantelor de psihoterapie și de profilaxie a tulburărilor psihice la diferite vârste, la copii și adolescenți, la persoanele de vârstă înaintată.

Planul de studii și programul analitic reflectă totalitatea cunoștințelor necesare pentru formarea continuă a specialistului în domeniul psihoterapiei.

Conferențiar universitar

Ion Coșciug

EXTRAS

DIN PROCESUL VERBAL nr 23

al ședinței Catedrei PSIHIATRIE , NARCOLOGIE și PSIHOLOGIE MEDICALĂ

din 10 mai 2017

Au fost prezenți: Șef catedră, prof. un. An. Nacu, prof. un. M. Revenco, prof.un.,
O. Cobâleanschi,
Conferențiarii I. Coșciug, V. Oprea, I. Nastas, Inga Deliv, : Gh. Carăușu,
Asistenții:, C. Babin, G.Garaz

Ordinea de zi:

Ordinea de zi:

Aprobarea programei pentru educație continuă la tema „**Metode contemporane de tratament psihoterapeutic**”

Profesorul Mircea Revenco a prezentat planul tematic de studiu și programa modului „**Metode contemporane de tratament psihoterapeutic**”

În discuții au luat parte profesor universitar, O.Cobâleanschi; conferențiarul universitar V.Oprea. și asistentul universitar C.Babin.

S-a decis: a aproba programa luând în seamă schimbările survenite.

Șef Catedră
Profesor universitar

Anatol Nacu

EXTRAS

din procesul verbal nr. _____ Ședinței Comisiei metodice de profil Neurologie,
Neurochirurgie, Psihiatrie, Psihologie medicală și Neuropediatrie a Universității de Stat de
Medicină și Farmacie
«Nicolae Testemițanu» din Republica Moldova
din _____ an. _____

Prezenți:

Președintele Comisiei:

Stanislav Groppa   Academician AȘ RM, Doctor habilitat în medicină, Profesor
universitar

Vice-președinții al Comisiei:

Ion Moldovanu   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mircea Revenco   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar

Membrii Comisiei:

Anatol Nacu   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Ion Iliciuc   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Grigore Zapuhlîh   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mihai Gavriiliuc   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Oleg Pascal   Doctor habilitat în medicină, Profesor universitar
Mihai Hotineanu   Doctor în medicină, Conferențiar universitar
Zota Eremia   Doctor în medicină, Conferențiar universitar

Secretarul Comisiei:

Plotnicu Sorin   Asistent universitar

Ordinea de zi:

Discutarea Programei de educație continuă la modulul „**Metode contemporane de tratament psihoterapeutic**”

Au luat cuvânt: Stanislav Groppa - academician AȘ RM, doctor habilitat în medicină, profesor universitar; Grigore Zapuhlîh - doctor habilitat în medicină, profesor universitar; Zota Eremia doctor în medicină, conferențiar universitar

S-a decis unanim: de a aproba Programei de educație continuă la modulul „**Metode contemporane de tratament psihoterapeutic**”

Președintele Comisiei
d.h.ș.m., profesor universitar,
Academician AȘ RM

Stanislav Groppa

Secretarul Comisiei
Asistent universitar

Sorin Plotnicu